

Lovforslaget sattes til Forhandling.

Ole Hansen: Da vi for en Maanedes Tid siden her i Tinget behandlede Lovforslaget om Fastsættelse af Kapitelstakster for Aaret 1920, var vi fra alle Sider enige om, at de nugældende Bestemmelser om Fastsættelse af Kapitelstakster er uheldige, for omstændelige og langtfra tidssvarende. Den samme Opfattelse kom stærkt frem under Lovforslagets Behandling i Folketinget, og jeg finder derfor, at den højtærede Landbrugsminister fortjener Tak og Paaskønnelse for, at han saa hurtigt har givet Rigsdagen Lejlighed til at beskæftige sig med Spørgsmaalet om Fastsættelse af nye Regler paa dette Omraade.

Den højtærede Landbrugsminister har ment det rigtigst at optage et Lovforslag, som blev fremsat i Folketinget i Rigsdags-samlingen 1912—13. Der er foretaget enkelte Ændringer, men for Hovedpunkternes Vedkommende er det det samme. Nu maa man ikke overse, at der i de 8 Aar, der er forløbet, siden Sagen var Genstand for Behandling i Folketinget, er sket meget og truffet mange nye Bestemmelser, ogsaa af Lovgivningsmagten, som nok kan medføre, at der muligvis kan ses lidt anderledes paa dette Spørgsmaal end den Gang. Jeg skal saaledes minde om, at vi i dette Tidsrum af 8 Aar er blevet færdige med Tiendeaflysningen. Vi har faaet gennemført en Lov om Afløsning af forskellige Afgifter til Statskassen, vi har faaet gennemført en Lov om Afløsning af Arvefæsteafgifter og en Lov om Fæstegodsets Overgang til Selveje; og saa godt som alle disse Afgifter, Fæsteafgifter, Arvefæsteafgifter, Afgifter til Statskassen og Tienden, blev jo betalt efter Kapitelstakst. Saa vidt jeg kan skønne, har vi nu kun tilbage Forpagtningsafgifter og Lejeafgifter for Lejehusene omkring paa Landet. De Afgifter, som nu herefter vil blive at betale efter Kapitelstakst, bliver derfor langt mindre end de Afgifter, der tidligere skulde betales derefter. Følgen deraf, mener jeg, maa være den, at naar vi nu skal fastsætte nye Regler for Kapitelstakstens Beregning, maa vi søge i saa stort Omfang som muligt at gøre disse Regler saa simple, som det lader sig gøre, selvfølgelig uden at det derfor skal kunne siges, at Fastsættelsen af Taksterne ikke bliver saa korrekt som muligt. Men vi bør ogsaa bestræbe os for, at hele Ordningen af dette Spørgsmaal kan blive saa billig som muligt. Nu skal jeg straks sige, at Lovforslaget gaar efter min Opfattelse i den rigtige Retning. Vi bliver fri for alle disse Indberetninger fra Præ-

sterne, fra Underøvrigheden, fra de kommunevalgte Mænd, og vi faar i Stedet derfor Indberetninger fra nogle Nævn, et Nævn for hver Amtsraadskreds, bestaaende af Amtmanden som Formand og 4 andre Medlemmer. Det er selvfølgelig langt simplere end den Ordning, vi har nu. Disse Amtsraadsnævn skal holde Møder 5 Gange om Aaret: i September, Oktober, November, December og Januar Maaneder. Men her vilde jeg gerne henstille til nærmere Overvejelse, om ikke der kan finde en Indskrænkning Sted, saaledes at Nævnene f. Eks. nøjes med at holde Møder i September, November og Januar. Hvis denne Tanke maatte vinde Tilslutning, vil det jo let ses, at vi derved vilde formindske Arbejdet eller Ulejligheden med disse Indberetninger og formentlig ogsaa Udgifterne med $\frac{2}{5}$, og det synes jeg, vi skal tilstræbe, idet det er min Opfattelse, at Kapitelstaksterne kan blive fastsat lige saa godt ved Hjælp af disse 3 Indberetninger som ved 5 Indberetninger.

Endelig maa jeg ogsaa, medens jeg omtaler Nævnene, sige, at naar der i Lovforslagets § 2, 2det Stykke, siges, at der kan kun vælges Mænd til disse Nævn, tror jeg ikke, det gaar an at bibeholde denne Bestemmelse, og jeg kunde meget vel tænke mig, at de Kvinder, der har Sæde her i Rigsdagen, vilde staa op og protestere mod, at en saadan Bestemmelse blev bibeholdt. Nu er jeg tilbøjelig til at mene, at i de allerfleste, maaske i alle, Tilfælde vil der blive valgt Mænd til disse Nævn, men ligefrem at nedlægge Forbud mod, at Kvinder vælges, gaar dog efter min Mening ikke an. Derfor tror jeg, at det her vil være absolut nødvendigt at foretage en Ændring.

Som det fremgaar af Lovforslaget, bliver der slaaet en Streg over en Del af de smaa Kapitelstakstkredse. Dette er sikkert fuldstændig rigtigt, men jeg vil ogsaa her henstille til Overvejelse, om vi ikke kunde gaa et Skridt videre. Lovforslaget gaar ud paa, at i Ribe Stift skal der fremdeles være en Deling, nemlig i 3 Amtsraadskredse, Vejle, Ribe og Ringkøbing Kredse, i Stedet for en enkelt. Jeg er ikke i Stand til at se, hvad der taler til Gunst for at bibeholde disse 3 Kredse, og det forekommer mig, at naar vi f. Eks. her paa Sjælland kan have 5 Amter i een Kreds, nemlig Københavns, Frederiksborg, Holbæk, Sorø og Præstø Amter, maatte man ogsaa kunne lade de 3 før nævnte udgøre een Kreds. Om vi skal beholde Bornholm som en særlig Kreds, er noget, jeg ganske skal henstille, i den Henseende vil det for mig være af ret afgørende Betydning, om de bornholmske Rigsdagsmænd